

ODPIS

Sygn. akt VIII U 1471/14

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSO Ewa Roszak

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Biedermann

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2015 r. w Poznaniu

odwołań **1.** (...) Rachunkowością Sp. z o.o., **2.** I. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia 9 grudnia 2013r., znak: (...)

w sprawie **1.** (...) Rachunkowością Sp. z o.o., **2.** I. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

1. oddala odwołania.

2. zasądza od odwołującej (...) Rachunkowością Sp. z o.o. na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

3. zasądza od odwołującej I. P. na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 9 grudnia 2013 roku, znak: (...), pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., działając na podstawie przepisów art. 38 ust. 1 w związku z art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art.18 ust. 1 i 3, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) stwierdził, że **I. P.** z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) Rachunkowością Sp. z o.o. z siedzibą w P. przy ul. (...) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako zleceniobiorca w okresach:

- od 04.01.2010 r. do 29.01.2010 r., od 01.02.2010 r. do 26.02.2010 r.,

- od 02.03.2010r. do 30.03.2010 r., od 01.04.2010 r. do 30.04.2010 r.,

- od 04.05.2010 r. do 29.05.2010 r., od 01.06.2010 r. do 28.06.2010 r.,

- od 02.07.2010 r. do 30.07.2010 r., od 02.08.2010 r. do 31.08.2010 r.,

- od 02.09.2010 r. do 28.09.2010 r., od 04.10.2010 r. do 29.10.2010 r.,
- od 02.11.2010 r. do 27.11.2010 r., od 02.12.2010 r. do 29.12.2010 r.,
- od 03.01.2011 r. do 31.01.2011 r., od 02.02.2011 r. do 26.02.2011 r.,
- od 01.03.2011 r. do 31.03.2011 r., od 02.04.2011 r. do 29.04.2011 r.,
- od 04.05.2011 r. do 31.05.2011 r., od 02.06.2011 r. do 30.06.2011 r.,
- od 04.07.2011 r. do 29.07.2011 r., od 02.08.2011 r. do 31.08.2011 r.,
- od 01.09.2011 r. do 29.09.2011 r., od 03.10.2011 r. do 28.10.2011 r.,
- od 02.11.2011 r. do 30.11.2011 r., od 02.12.2011 r. do 30.12.2011 r.,
- od 02.01.2012 r. do 31.01.2012 r., od 03.02.2012 r. do 29.02.2012 r.,
- od 02.03.2012 r. do 29.03.2012 r., od 02.04.2012 r. do 27.04.2012 r.,
- od 07.05.2012 r. do 25.05.2012 r., od 01.06.2012 r. do 29.06.2012 r.,
- od 09.07.2012 r. do 28.07.2012 r., od 06.08.2012 r. do 31.08.2012 r.,
- od 03.09.2012 r. do 28.09.2012 r., od 01.10. 2012 r. do 31.10. 2012 r.

z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne, która wynosi:

Okres (mm/rrrr)	Kod tytułu ubezpieczenia	Ubezpieczenia emerytalne i rentowe	Ubezpieczenie wypadkowe
(...)	(...)	8 500,00zł	8 500,00zł
(...)	(...)	8 000,00zł	8 000,00zł
(...)	(...)	8 500,00zł	8 500,00zł
(...)	(...)	8 500,00zł	8 500,00zł
(...)	(...)	8 500,00zł	8 500,00zł
(...)	(...)	8 500,00zł	8 500,00zł
(...)	(...)	9 000,00zł	9 000,00zł

(...)	(...)	9 000,00zł	9 000,00zł
(...)	(...)	9 000,00zł	9 000,00zł
(...)	(...)	9 000,00zł	9 000,00zł
(...)	(...)	7 880,00zł	9 000,00zł
(...)	(...)	0,00 zł	10 000,00zł
(...)	(...)	8 500,00zł	8 500,00zł
(...)	(...)	8 500,00zł	8 500,00zł
(...)	(...)	8 500,00zł	8 500,00zł
(...)	(...)	9 000,00zł	9 000,00zł
(...)	(...)	9 000,00zł	9 000,00zł
(...)	(...)	9 000,00zł	9 000,00zł
(...)	(...)	9 500,00zł	9 500,00zł
(...)	(...)	9 000,00zł	9 000,00zł
(...)	(...)	10 000,00zł	10 000,00zł
(...)	(...)	9 000,00zł	9 000,00zł
(...)	(...)	9 000,00zł	9 000,00zł
(...)	(...)	1 770,00zł	5 000,00zł
(...)	(...)	6 000,00zł	6 000,00zł
(...)	(...)	5 000,00zł	5 000,00zł
(...)	(...)	4 000,00zł	4 000,00zł

(...)	(...)	8 555,00 zł	8 555,00 zł
(...)	(...)	3 000,00zł	3000,00zł
(...)	(...)	9 000,00zł	9 000,00zł
(...)	(...)	7 600,00zł	7 600,00zł
(...)	(...)	7 600,00zł	7 600,00zł
(...)	(...)	7 600,00zł	7 600,00zł
(...)	(...)	7 600,00zł	7 600,00zł

W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, iż fakt określonego w decyzji zatrudnienia rodzącego obowiązek ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowych i wypadkowego) I. P. jako zleceniobiorcy oraz wysokość kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zostały ustalone przez I Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w P. w toku kontroli przeprowadzonej u płatnika składek, zakończonej protokołem kontroli z dnia 23 września 2013 roku.

Zakład wskazał, że z dokumentów zgromadzonych w toku kontroli wynika, że w okresie objętym kontrolą, płatnik składek zawarł z I. P. umowy cywilnoprawne nazwane umowami o dzieło w okresach:

- od 04.01.2010 r. do 29.01.2010 r., od 01.02.2010 r. do 26.02.2010 r.,
- od 02.03.2010 r. do 30.03.2010 r., od 01.04.2010 r. do 30.04.2010 r.,
- od 04.05.2010 r. do 29.05.2010 r., od 01.06.2010 r. do 28.06.2010 r.,
- od 02.07.2010 r. do 30.07.2010 r., od 02.08.2010 r. do 31.08.2010 r.,
- od 02.09.2010 r. do 28.09.2010 r., od 04.10.2010 r. do 29.10.2010 r.,
- od 02.11.2010 r. do 27.11.2010 r., od 02.12.2010 r. do 29.12.2010 r.,
- od 03.01.2011 r. do 31.01.2011 r., od 02.02.2011 r. do 26.02.2011 r.,
- od 01.03.2011 r. do 31.03.2011 r., od 02.04.2011 r. do 29.04.2011 r.,
- od 04.05.2011 r. do 31.05.2011 r., od 02.06.2011 r. do 30.06.2011 r.,
- od 04.07.2011 r. do 29.07.2011 r., od 02.08.2011 r. do 31.08.2011 r.,
- od 01.09.2011 r. do 29.09.2011 r., od 03.10.2011 r. do 28.10.2011 r.,
- od 02.11.2011 r. do 30.11.2011 r., od 02.12.2011 r. do 30.12.2011 r.,
- od 02.01.2012 r. do 31.01.2012 r., od 03.02.2012 r. do 29.02.2012 r.,

- od 02.03.2012 r. do 29.03.2012 r., od 02.04.2012 r. do 27.04.2012 r.,
- od 07.05.2012 r. do 25.05.2012 r., od 01.06.2012 r. do 29.06.2012 r.,
- od 09.07.2012 r. do 28.07.2012 r., od 06.08.2012 r. do 31.08.2012 r.,
- od 03.09.2012 r. do 28.09.2012 r., od 01.10.2012 r. do 31.10.2012 r.

których przedmiotem było:

- „wprowadzanie do systemu księgowo-finansowego dokumentów źródłowych, sporządzanie okresowych sprawozdań finansowych, sporządzanie deklaracji podatkowych i list płac, sporządzanie rozliczeń miesięcznych”,
- „wprowadzanie do systemu księgowo-finansowego dokumentów źródłowych, sporządzanie okresowych sprawozdań finansowych, sporządzanie deklaracji podatkowych i list płac, sporządzanie rozliczeń rocznych” (akta kontroli strony 24-266).

Płatnik składek nie dokonał zgłoszenia I. P. do ubezpieczeń społecznych w powyższych okresach oraz od przychodu uzyskanego z tego tytułu nie obliczył składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne.

Zakład wskazał także, iż z danych zaewidencjonowanych w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS wynika, że I. P. w wymienionych okresach nie posiadała innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, pobiera świadczenie emerytalne.

Z tytułu wykonania umów cywilnoprawnych I. P. otrzymała wynagrodzenie, które winno stanowić podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne:

- 01/2010 8 500,00zł, - 02/2010 8 000,00zł
- 03/2010 8 500,00zł, - 04/2010 8 500,00zł
- 05/2010 8 500,00zł, - 06/2010 8 500,00zł
- 07/2010 9 000,00zł, - 08/2010 9 000,00zł
- 09/2010 9 000,00zł, - 10/2010 9 000,00zł
- 11/2010 9 000,00zł (podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe: 9 000,00 zł., podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe: 7 800,00 zł w związku z przekroczeniem kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, o której mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Dz. U. z 2009r., Nr 205, póź. 1585 ze zm.), wynoszącej w 2010r. 94. 380,00 zł.
- 12/2010 10. 000,00zł (podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe: 10.000,00 zł., podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe: 0,00 zł. w związku z przekroczeniem kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, o której mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 205, póź. 1585 ze zm.), wynoszącej w 2010r. 94. 380,00 zł.
- (...) 8.500,00z#
- 04/2011 9.000,00zł
- 06/2011 9.000,00zł

- 08/2011 9.000,00zł
- 10/2011 9.000,00zł
- 11/2011 9 000,00 zł
- 12/2011 5 000,00 zł (podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe: 5.000,00zł, podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe: 1.770,00zł w związku z przekroczeniem kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, o której mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 205, późn. 1585 ze zm.), wynoszącej w 2011 r. 100.770,00 zł.
- (...) 5 000,00zł#
- 04/2012 8 555,00 zł
- 06/2012 9 000,00 zł
- 08/2012 7 600,00 zł
- 10/2012 7 600,00 zł

Wypłatę powyższych kwot potwierdzają listy wypłat z umów cywilnoprawnych (akta kontroli strony 24-266).

W ocenie Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, treść umów cywilnoprawnych łączących strony, zobowiązywała wykonawców do czynności polegających m.in. wprowadzeniu do systemu księgowo-finansowego danych z dokumentów źródłowych, sporządzaniu okresowych sprawozdań finansowych, sporządzaniu deklaracji podatkowych i list płac, sporządzaniu rozliczeń rocznych. Wykonawca wykonywał więc szereg jednorodzących, cyklicznie powtarzających się czynności. Prace będące przedmiotem umów wymagały od wykonawców wyłącznie starannego działania w celu osiągnięcia określonego efektu, osiągnięcie określonego rezultatu nie było elementem istotnym tych umów, bowiem w ich treści żaden konkretny rezultat nie został wskazany. Jednocześnie czas trwania umów nie zależał od terminu wykonania „dzieła”, a wskazywał jedynie w jakim okresie wykonawca miał wykonywać czynności objęte umowami. Ponadto umowy z wykonawcą - ubezpieczoną były zawierane wielokrotnie, a końcowy termin umowy oznaczał jedynie koniec zobowiązania do wykonywania czynności będących przedmiotem umów, nie wyznaczał zaś czasu oddania dzieła. Z przedmiotu umów oraz sposobu ich wykonywania jednoznacznie wynika, że wykonawca zobowiązany był tylko do starannego wykonywania czynności faktycznych i w dodatku są to czynności powtarzalne, co nie jest konkretnym, indywidualnie oznaczonym rezultatem, jest natomiast pewnym procesem pracy, spełniającym zatem kryteria umowy zlecenia nie zaś umowy o dzieło. Wg organu rentowego charakter zawartych umów cywilnoprawnych świadczy o tym, że są one umowami o świadczenie usług określonych w art. 750 kodeksu cywilnego, do których stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Mając powyższe na uwadze, Oddział ZUS stwierdził zatem, że I. P. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) w okresach wskazanych w niniejszej decyzji, a wypłacone I. P. kwoty, o których mowa w niniejszej decyzji, stanowią przychód tej osoby z tytułu wykonywania pracy w ramach umowy zlecenia, a w konsekwencji stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe, według regulacji prawnych wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Od powyższej decyzji odwołał się płatnik składek – (...) Sp. z o.o., reprezentowana przez prezesa zarządu spółki A. M., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji. Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, przez ustalenie, że strony umowy w sprawie łączyły umowy o świadczenie usług, podczas gdy strony zawarły umowy o dzieło, których przedmiotem było wykonanie konkretnego dzieła i były to umowy rezultatu,

2) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 627 k.c. poprzez błędną jego wykładnię i uznanie, że zawarte umowy nie były umowami o dzieło,

3) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6, 12 i 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ustalenie, że jedna ze stron umowy podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym.

W treści odwołania podano, że całkowicie bezpodstawny jest podnoszony przez ZUS w uzasadnieniu decyzji zarzut dotyczący powtarzalności czynności i braku indywidualnie oznaczonego rezultatu. Rezultat przedmiotowych umów zawsze był utrwalony materialnie i dawał możliwość odróżnienia od innych przedmiotów i umożliwiał uchwycić istotę osiągniętego rezultatu, np. lista płac wykonana w ramach jednej umowy o dzieło, nie była tą samą listą płac, która została wykonana w ramach innej umowy. Różnica dotyczyła nazwisk umieszczonych na liście, kwot wynagrodzeń, naliczeń obciążeń podatkowych, układu graficznego listy i w końcu, podmiotów (firm), których te listy dotyczyły. W żaden sposób nie można odmówić indywidualnego charakteru każdej z tych list płac.

W/w odwołanie zostało nadane przez płatnika w Urzędzie Pocztowym w dniu 11.01.2014r. (data stempla pocztowego na kopercie umieszczonej w aktach sprawy VIII U 1472/14 k. 5-6 akt), wg zaś dowodu potwierdzenia odbioru znajdującego się w aktach ZUS spółka (...) skarżoną decyzję odebrała w dniu 12.12.2013r.

Sprawa z odwołania spółki (...) została zarejestrowana pod sygnaturą akt VIII U 1471/14.

Od decyzji odwołała się również I. P. domagając się zmiany decyzji. Odwołująca zarzuciła zaskarżonej decyzji błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, przez ustalenie, że strony umowy w sprawie łączyły umowy o świadczenie usług, podczas gdy strony zawarły umowy o dzieło, których przedmiotem było wykonanie konkretnego dzieła i były to umowy rezultatu.

W uzasadnieniu odwołania I. P. podniosła, iż zawarła ze Spółką umowy o dzieło, których przedmiotem było wprowadzenie do systemu księgowo-finansowego dokumentów źródłowych, sporządzenie okresowych sprawozdań finansowych, sporządzanie deklaracji podatkowych i list płac, sporządzanie rozliczeń rocznych, sporządzanie rozliczeń miesięcznych. W ramach ww. umów odwołująca zobowiązana była do wykonania określonego dzieła, a zamawiający za jego wykonanie zobowiązał się ze swojej strony do zapłaty wynagrodzenia. Odwołująca podkreśliła, że wykonane przez nią umowy były umowami rezultatu.

Odwołanie I. P. z dnia 24.01.2013r. wpłynęło do ZUS w dniu 29.01.2014r. Ze zwrotnego potwierdzenia odbioru znajdującego się w aktach ZUS wynika, że skarżoną decyzję I. P. odebrała w dniu 27.12.2013r., a wg. potwierdzenia nadania wystawionego przez UP nr 38 w P. wynika, że odwołanie zostało nadane w dniu 27.01.2014r. – k. 47 akt.

Sprawa z odwołania I. P. została zarejestrowana pod sygn. akt VIII U 1472/14.

W odpowiedzi na oba odwołania organ rentowy wniósł o ich odrzucenie z powodu upływu 30-dniowego terminu do ich złożenia lub o oddalenie odwołań w przypadku ustalenia, iż zostały one wniesione w terminie i zasądzenie od obu odwołujących na rzecz ZUS kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwany organ podtrzymał argumenty zawarte w zaskarżonej decyzji i wskazał, że nie da się uznać, że sporne umowy miały na celu osiągnięcie jakiegoś rezultatu (dzieła).

Zarządzeniem z dnia 3 października 2014 roku Sąd połączył sprawę VIII U 1472/14 ze sprawą VIII U 1471/14 celem łącznego ich prowadzenia i rozstrzygnięcia pod sygn. akt VIII U 1471/14.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Rachunkowością Sp. z o.o. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Przedsiębiorców w dniu 22 listopada 2005r. pod numerem (...). Przedmiotem działalności spółki jest przede wszystkim prowadzenie działalności rachunkowo – księgowej oraz usług doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, a także usług pomocniczych związanych z pośrednictwem finansowym. Wspólnikiem posiadającym 100

udziałów o łącznej wartości 50.000,- zł jest aktualnie w spółce (...), zaś Prezesem zarządu, zatrudnionym w spółce na umowę o pracę jest A. M.. Osoby te poznały się w okresie, gdy I. P. pracowała jeszcze zawodowo w jednej z firm, zajmując się jej księgowością. Gdy przeszła na emeryturę, Prezes M. zaproponował jej współpracę, która od 2010r. opierała się głównie na realizacji podpisywanych sukcesywnie przez strony spornych umów o dzieło. W tym samym czasokresie umowy o dzieło zawierane były przez spółkę także z siostrą odwołującą – A. P., zaś od marca 2011r. także z S. K.. W ramach tych umów w/w miały realizować wprowadzanie do systemu księgowo - finansowego dokumentów źródłowych, dekretację dokumentów, aktualizować kartoteki, sporządzać deklaracje rozliczeniowe ZUS.

Płatnik składek nie zgłosił do ubezpieczeń emerytalnych, rentowego, wypadkowego i zdrowotnego I. P. z tytułu wykonywania przez wyżej wymienioną w okresie od stycznia 2010r. do końca października 2012r. umów nazwanych umowami o dzieło, których przedmiotem było wykonywanie pracy określonej w treści tych umów jako:

- wprowadzenie do systemu księgowo-finansowego dokumentów źródłowych, sporządzenie okresowych sprawozdań finansowych, sporządzenie deklaracji podatkowych i list płac, sporządzenie rozliczeń miesięcznych co dotyczyło umów zawartych na okresy: od 4 do 29 stycznia 2010r., od 1 do 26 lutego 2011r., od 2 do 30 marca 2010 r., od 4 do 29 maja 2010r., od 1 do 28 czerwca 2010r., od 2 do 30 lipca 2010 r., od 2 do 31 sierpnia 2010r., od 2 do 28 września 2010 r., od 4 do 29 października 2010r., od 2 do 27 listopada 2010r., od 2 do 26 lutego 2011 r., od 1 do 31 marca 2011 r., od 2 do 29 kwietnia 2011 r., od 4 do 31 maja 2011 r., od 2 do 30 czerwca 2011r.,| od 4 do 29 lipca 2011r., od 2 do 31 sierpnia 2011r., od 1 do 29 września 2011 r., od 3 do 28 października 2011 r., od 2 do 30 grudnia 2011 r., od 2 do 31 stycznia 2012r., od 3 do 29 lutego 2012r., od 2 do 29 marca 2012 r., od 2 do 27 kwietnia 2012 r., od 9 do 28 lipca 2012 r., od 6 do 31 sierpnia 2012 r., od 3 do 28 września 2012 r., od 1 do 31 października 2012 r.,
- wprowadzenie do systemu księgowo-finansowego dokumentów źródłowych, sporządzenie okresowych sprawozdań finansowych, sporządzenie deklaracji podatkowych i list płac, sporządzenie, rozliczeń rocznych co dotyczyło umów zawartych na okresy: od 1 do 30 kwietnia 2010 r., od 1 do 29 czerwca 2012 r.,
- wprowadzenie do systemu księgowo-finansowego dokumentów źródłowych, sporządzenie okresowych sprawozdań finansowych, sporządzenie deklaracji podatkowych i list płac co dotyczyło umów zawartych na okresy: od 2 do 29 grudnia 2010r., od 3 do 31 stycznia 2011r., od 2 do 30 listopada 2011 r. i od 7 do 25 maja 2012 r.

I. P. nie posiadała w w/w okresach tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, pobierała w tym czasie świadczenie emerytalne.

Przedmiot umowy określony w umowie wynikał z dokumentów dostarczonych każdorazowo przez spółkę odwołującą I. P.. Sporne umowy były wykonywane przez odwołującą I. P. w jej domu, gdzie za pomocą własnego sprzętu komputerowego oraz łącza internetowego i indywidualnego hasła dostępu, w dowolnym czasie, logowała się do serwera Spółki i dokonywała czynności wynikających z umowy, korzystając z oprogramowania Spółki i z takich programów jak: Symfonia, czy Program Płatnika. Dokumenty, które należało wprowadzić do systemu księgowo-finansowego odwołująca odbierała osobiście w siedzibie Spółki i dokumenty te były opisywane w protokołach odbiorczych pod względem ilościowym i rodzajowym, a protokół odbiorczy każdorazowo był podpisywany przez odwołującą. Protokoły odbiorcze nie są przechowywane przez płatnika – odwołującą spółkę, stąd niemożliwe jest stwierdzenie, w jak szczegółowy sposób opisywane były wydawane wykonującej I. P. dokumenty. Rodzaj pobranych dokumentów określał z kolei jakie konkretnie czynności odwołująca musi w danym okresie wykonać, bo nie zawsze otrzymywała taki sam zestaw dokumentów – raz były to np. listy płac, innym razem dokumenty do sporządzenia deklaracji podatkowych czy bilansów, dokumenty te dotyczyły też z reguły różnych podmiotów, dla których dokumenty finansowo – księgowe odwołująca miała przygotować. Przedmiot umów zawierał więc określenie ogólne rodzaju prac, które należy wykonać, a szczegółowo wynikały one z rodzaju pobranej dokumentacji i nie zawsze (w każdym miesiącu) dotyczyły one prac wyszczególnionych w treści konkretnej umowy. Efektem pracy wykonanej przez odwołującą w oparciu o sporne umowy są trwale zapisy w systemie finansowo-księgowym, jak również wydruki dokumentujące te zapisy. Do sporządzenia wydruków przygotowanych zestawień, list i innych dokumentów odwołująca używała

własnego sprzętu i z tego tytułu nie otrzymywały zwrotu dodatkowych kosztów oprócz wynagrodzenia określonego w umowie. Wysokość wynagrodzenia uzależniona była od ilości i rodzaju przekazanych odwołującej w protokole odbiorczym dokumentów. W umowach wskazano, że za wadliwe wykonanie pracy odpowiada wykonawca i na tej podstawie odwołująca zobowiązana była do sporządzenia dokumentów korygujących lub poprawek w przypadku błędów np. w matematycznych obliczeniach i to w wyznaczonym przez Spółkę terminie. Te same czynności, które były przedmiotem umów, są wykonywane przez pracowników odwołującej się Spółki zatrudnionych na umowie o pracę, jednak odwołująca wykonując sporne umowy nie była - tak jak pracownicy etatowi - uprawniona do kontaktów z osobami trzecimi, w szczególności z klientami Spółki - tj. podmiotami, dla których dokumenty opracowywała. Nie była też uprawniona do reprezentowania tych podmiotów w urzędach oraz podpisywania sporządzonych dokumentów.

I. P. zawarła z (...) Rachunkowością Sp. z o.o. następujące umowy o dzieło:

- nr 01/01/2010 z dnia 05.01.2010 r. (akta kontroli, strona 24),
- nr 01/02/2010 z dnia 02.02.2010 r. (akta kontroli, strona 30),
- nr 01/03/2010 z dnia 02.03.2010 r. (akta kontroli, strona 36),
- nr 01/04/2010 z dnia 01.04.2010 r. (akta kontroli, strona 42),
- nr 01/05/2010 z dnia 04.05.2010 r. (akta kontroli, strona 48),
- nr 01/06/2010 z dnia 01.06.2010 r. (akta kontroli, strona 54),
- nr 01/07/2010 z dnia 02.07.2010 r. (akta kontroli, strona 58),
- nr 01/08/2010 z dnia 02.08.2010 r. (akta kontroli, strona 66),
- nr 01/09/2010 z dnia 02.09.2010 r. (akta kontroli, strona 72),
- nr 01/10/2010 z dnia 04.10.2010 r. (akta kontroli, strona 76),
- nr 01/11/2010 z dnia 02.11.2010 r. (akta kontroli, strona 84),
- nr 01/12/2010 z dnia 02.12.2010 r. (akta kontroli, strona 90),
- nr 01/01/2011 z dnia 03.01.2011 r. (akta kontroli, strona 94),
- nr 01/02/2011 z dnia 02.02.2011 r. (akta kontroli, strona 104),
- nr 01/03/2011 z dnia 01.03.2011 r. (akta kontroli, strona 112),
- nr 01/04/2011 z dnia 02.04.2011 r. (akta kontroli, strona 120),
- nr 01/05/2011 z dnia 04.05.2011 r. (akta kontroli, strona 126),
- nr 01/06/2011 z dnia 02.06.2011 r. (akta kontroli, strona 136),
- nr 01/07/2011 z dnia 04.07.2011 r. (akta kontroli, strona 144),
- nr 01/08/2011 z dnia 02.08.2011 r. (akta kontroli, strona 154),
- nr 01/09/2011 z dnia 01.09.2011 r. (akta kontroli, strona 160),
- nr 01/10/2011 z dnia 03.10.2011 r. (akta kontroli, strona 168),
- nr 01/11/2011 z dnia 02.11.2011 r. (akta kontroli, strona 176),

- nr 01/12/2011 z dnia 02.12.2011 r. (akta kontroli, strona 182),
- nr 01/01/2012 z dnia 02.01.2012r. (akta kontroli, strona 186),
- nr 01/02/2012 z dnia 03.02.2012r. (akta kontroli, strona 194),
- nr 01/03/2012 z dnia 29.03.2012r. (akta kontroli, strona 198),
- nr 01/04/2012 z dnia 02.04.2012r. (akta kontroli, strona 204),
- nr 01/05/2012 z dnia 07.05.2012r. (akta kontroli, strona 212),
- nr 01/06/2012 z dnia 02.06.2012r. (akta kontroli, strona 220),
- nr 01/07/2012 z dnia 09.07.2012r. (akta kontroli, strona 228),
- nr 01/08/2012 z dnia 02.08.2012r. (akta kontroli, strona 236),
- nr 01/09/2012 z dnia 03.09.2012r. (akta kontroli, strona 244),
- nr 01/10/2012 z dnia 01.10.2012r. (akta kontroli, strona 248).

I. P. z tytułu wykonania tych umów otrzymywała wynagrodzenie miesięczne w wysokości: 01/2010 – 8.500 zł, 02/2010 – 8.000 zł, 03/2010 – 8.500 zł, 04/2010 – 8.500 zł, 05/2010 – 8.500 zł, 06/2010 – 8.500 zł, 07/2010 – 9.000 zł, 08/2010 – 9.000 zł, 09/2010 – 9.000 zł, 10/2010 – 9.000 zł, 11/2010 – 9.000 zł, 12/2010 – 10.000 zł, 01/2011 – 8.500 zł, 02/2011 – 8.500 zł, 03/2011 – 8.500 zł, 04/2011 – 9.000 zł, 05/2011 – 9.000 zł, 06/2011 – 9.000 zł, 07/2011 – 9.500 zł, 08/2011 – 9.000 zł, 09/2011 – 10.000 zł, 10/2011 – 9.000 zł, 11/2011 – 9.000 zł, 12/2011 – 5.000 zł, 01/2012 – 6.000 zł, 02/2012 – 5.000 zł, 03/2012 – 4.000 zł, 04/2012 – 8.555 zł, 05/2012 - 3.000 zł, 06/2012 – 9.000 zł, 07/2012 – 7.600 zł, 08/2012 – 7.600 zł, 09/2012 – 7.600 zł, 10/2012 – 7.600 zł.

Wg. obliczeń dokonanych przez pozwanego organu rentowego w oparciu o dane dotyczące wypłaconych wynagrodzeń, odwołująca I. P. przekroczyła roczną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w 11/2010 o 1.120,00 zł, w 12/2010 o 10.000zł, a w 12/2011 o 3.230zł.

W dniach 11 września 2013 roku, 13 września 2013 roku i 19 września 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził kontrolę u płatnika składek (...) Rachunkowością Sp. z o.o.

Na podstawie wyników kontroli ZUS wydał zaskarżoną decyzję nr (...) z dnia 9 grudnia 2013 roku, znak: (...) stwierdzającą, że I. P. z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) Rachunkowością Sp. z o.o. z siedzibą w P. przy ul. (...) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako zleceniobiorca w okresach wynikających z zakwestionowanych przez organ umów, a wskazanych w decyzji.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań odwołującej I. P. (k. 43-44v), zeznań prezesa zarządu odwołującej spółki (...) (k. 44v-45), wyciągu z rejestru KRS (k. 14-16, 53-55), dokumentów na k. 6, 14-16, 24-38 oraz na podstawie akt organu rentowego nr: (...) zawierających akta kontroli oznaczone identyfikatorem (...).

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującej I. P.. W logiczny i przekonujący sposób opisała ona okoliczności związane z zawarciem i wykonywaniem umów o dzieło, których była stroną. Należy jednak podkreślić, że stan faktyczny w niniejszej sprawie nie był kwestią sporną. Przedmiotem sporu była prawna ocena czynności wykonywanych przez odwołującą.

Sąd dał też wiarę zeznaniom prezesa zarządu odwołującej się spółki - (...) -M. odnośnie procedury zawierania przez spółkę umów o dzieło oraz ich realizacji. Nadanie tym zeznaniom przymiotu wiarygodności nie oznacza jednak, że

Sąd podzielił wyrażany przez przedstawiciela odwołującej spółki pogląd, co do charakteru prawnego zawieranych z odwołującą umów.

Sąd oddalił wnioski o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków: S. K. i A. P. albowiem ich przeprowadzenie nie było konieczne dla podjęcia rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Wszystkie istotne okoliczności, a dotyczące zawierania z odwołującą przez spółkę (...) umów o dzieło oraz ich realizacji, wynikały z pozostałych przeprowadzonych dowodów.

Sąd uznał za wiarygodne dowody zgromadzone w aktach sprawy, albowiem nie budziły one zastrzeżeń Sądu, nie były one kwestionowane przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw, aby czynić to z urzędu. Sąd przyjął też, że kserokopie dokumentów złożonych i zgromadzonych w sprawie są prawdziwe i wiarygodne. Nie ma podstaw do ich zakwestionowania z urzędu, a żadna ze stron nie podniosła zarzutu ich nieprawdziwości, co pozwoliło na potraktowanie, tychże kserokopii jako dowodów pośrednich na istnienie dokumentów o treści im odpowiadającej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie analizy wymagała na wstępie okoliczność, czy odwołania wniesione przez I. P. oraz spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. zostały wniesione w terminie, czy też – jak podnosił to pozwany organ rentowy - były one spóźnione.

Przepis art. 477⁹ § 1 k.p.c. stanowi bowiem, że odwołanie od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji.

Z kolei zgodnie z treścią art. 477⁹ § 3 k.p.c. Sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od strony. Przesłanki upoważniające Sąd do ewentualnego nieuwzględnienia przekroczenia terminu muszą zatem zachodzić kumulatywnie: przekroczenie terminu wniesionego odwołania nie może być nadmierne oraz musi nastąpić z przyczyn niezależnych od strony. Przesłanki te mają charakter ocenny i zależą od całokształtu okoliczności sprawy, co znajduje odzwierciedlenie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2006 r., III UK 168/05 („ocena czy przekroczenie terminu było nadmierne i czy nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się, jest pozostawione uznaniu sądu”).

Postępowanie przeprowadzone w tym zakresie przez Sąd doprowadziło do ustalenia, że oba odwołania zostały złożone z zachowaniem wymaganego terminu.

Jak wskazano to już na wstępie uzasadnienia, odwołanie spółki (...) zostało nadane w Urzędzie Pocztowym w dniu 11.01.2014r., co potwierdza data stempla pocztowego na kopercie umieszczonej w aktach sprawy VIII U 1472/14 k. 5-6 akt. Wg zaś dowodu potwierdzenia odbioru znajdującego się w aktach ZUS spółka (...) skarżoną decyzję odebrała w dniu 12.12.2013r. Natomiast odwołanie I. P. z dnia 24.01.2013r. wpłynęło do ZUS w dniu 29.01.2014r. Ze zwrotnego potwierdzenia odbioru znajdującego się w aktach ZUS wynika, że skarżoną decyzję I. P. odebrała w dniu 27.12.2013r., a wg. potwierdzenia nadania wystawionego przez UP nr 38 w P. przedłożonego przez odwołującą wynika, że odwołanie zostało nadane w dniu 27.01.2014r. – k. 47 akt, a zatem w ostatnim dniu terminu przewidzianego w cytowanych przepisach kpc .

W tym stanie sprawy należało przejść do merytorycznej analizy zarzutów podniesionych w odwołaniach .

W niniejszej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia, czy odwołująca I. P. podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umów o świadczenie usług na warunkach zlecenia, czy też w spornych okresach wykonywała umowy o dzieło i dlatego nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom z tytułu wykonywania umów zlecenia.

Z przepisów art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 – tekst jednolity) wynika, że ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz z osobami z nimi współpracującymi, od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 cyt. ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców ustala się zgodnie z ust. 1 (w oparciu o przychód, o którym mowa w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych), jeżeli w umowie zlecenia albo innej umowie o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

Obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych obejmuje zatem osoby wykonujące umowę agencyjną (art. 758-7649 k.c.) lub umowę zlecenia albo inną umowę o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia (art. 750 w związku z przepisami tytułu XXI księgi trzeciej kodeksu cywilnego). Nie są objęci obowiązkiem ubezpieczenia społecznego wykonawcy umowy o dzieło. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który stwierdza podleganie ubezpieczeniu społecznemu, może - bez względu na nazwę umowy i jej postanowienia wskazujące na charakter stosunku prawnego, którym strony zamierzały się poddać - ustalić rzeczywisty jego charakter i istniejący tytuł ubezpieczenia. Ustalenie, że między stronami umowy o dzieło zachodzą stosunki polegające na wykonywaniu za wynagrodzeniem usług odpowiadających umowom nazwanym, zdefiniowanym w art. 734 i 758 k.c. lub właściwych umowom, do których - stosownie do art. 750 k.c. - stosuje się przepisy o zleceniu, nakazuje wydanie decyzji na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3 z zastosowaniem art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 13 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Ocena umowy z punktu widzenia art. 353¹ k.c. wymagała więc skutecznego zaprzeczenia przez organ ubezpieczeń społecznych, że układając swą relację w formie umowy o dzieło, strony ustaliły ją w sposób odpowiadający właściwości tego stosunku prawnego, i wykazania, że łączył je inny stosunek prawny.

Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie (art. 734 § 1 k.c.). Z treści zacytowanego przepisu wynika, że przedmiotem umowy zlecenia jest tylko dokonanie określonej czynności prawnej.

Do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.).

Zatem w sytuacji, gdy przedmiotem umowy jest dokonanie czynności faktycznej lub usługi, mamy do czynienia z umową o świadczenie usług (pod warunkiem, że umowa ta nie jest unormowana innymi przepisami).

Umowa o świadczenie usług, o której mowa w art. 750 k.c. należy do kategorii umów tzw. starannego działania. Oznacza to, że przyjmujący zlecenie świadczenia usług zobowiązuje się do dołożenia należytej staranności (art. 355 k.c.), a nie do określonego rezultatu. Przedmiotem tej umowy jest dokonanie dla innej osoby usługi, przy czym pojęcie to jest szerokie, ponieważ obejmuje w zasadzie dokonanie każdej czynności faktycznej (poza czynnościami faktycznymi regulowanymi innymi przepisami).

Z kolei mowę o dzieło zdefiniowano w art. 627 k.c. jako zobowiązanie do wykonania oznaczonego dzieła za wynagrodzeniem zależnym od wartości dzieła (art. 628 § 1, art. 629, art. 632 k.c.). W literaturze definiuje się ją jako umowę o świadczenie usług, konsensualną, wzajemną, w której przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do osiągnięcia w przyszłości indywidualnie oznaczonego, samoistnego, obiektywnie możliwego, a subiektywnie pewnego rezultatu pracy ludzkiej o charakterze materialnym lub niematerialnym. Porównanie elementów konstrukcyjnych tej umowy z cechami innych umów o świadczenie usług ujawnia - jako pierwszoplanowe - zobowiązanie wykonawcy umowy o dzieło nie do samego działania, lecz do uzyskania dzieła jako oznaczonego rezultatu działania. Starania

przyjmującego zamówienie na podstawie umowy o dzieło mają tylko takie znaczenie, że prowadzą do konkretnego, indywidualnie oznaczonego jej rezultatu jako dzieła (art. 628 § 1 i art. 629, art. 632 k.c.).

W art. 627 k.c. nie zdefiniowano dzieła, wskazując jedynie, że jego wykonanie stanowi przedmiot zobowiązania wykonawcy, za które przysługuje wynagrodzenie jako wzajemne świadczenie zamawiającego. Przyjmuje się, że o określeniu rezultatu właściwego umowie o dzieło decyduje wymaganie, by dzieło miało charakter samoistny względem twórcy, tzn. by pozostawało niezależne od dalszego działania twórcy oraz by stało się wartością autonomiczną w obrocie. Tę cechę mają tylko dzieła ucieleśnione w wytworzonej rzeczy lub zmianach w rzeczy istniejącej (naprawienie, przerobienie, uzupełnienie); takie dzieła uważane są za rezultaty materialne umowy.

W przypadku rezultatu materialnego to rzecz przedstawia samoistną wartość, dla której osiągnięcia strony zawiązały umowę. Rezultaty niematerialne mogą, ale nie muszą, być ucieleśnione w jakimkolwiek przedmiocie materialnym (Komentarz do art. 627 kc, Z. Gawlik, A. Janiak, A. Kidyba, K. Kopaczyńska-Pieczniak, G. Koziół, E. Niezbecka, T. Sokołowski, Kodeks cywilny, Komentarz, Tom III, Zobowiązania – część szczególna, LEX, 2010).

Na różnice między umową o dzieło a umową o świadczenie usług wskazał Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 3 marca 2011 r. (sygn. akt III AUa 1015/10), który stwierdził, że to co różni umowę zlecenia od umowy o dzieło, to przede wszystkim efekt. Rezultatem umowy o dzieło jest powstanie konkretnego dzieła – materialnego lub niematerialnego. Natomiast w umowie zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się jedynie dokonać określonej czynności. Natomiast nie odpowiada za to, czy zostanie osiągnięty taki rezultat tych działań, jakie założył sobie zlecający. Innymi słowy treścią zobowiązania wykonawcy jest tu samo podjęcie i wykonywanie danych czynności, a przy umowie o dzieło by starania przyjmującego zamówienie doprowadziło do konkretnego, w przyszłości indywidualnie oznaczonego rezultatu. Zgodzić się przy tym należy z poglądami, że nie będzie umową o dzieło, wielokrotne, systematyczne świadczenie pracy, nawet gdy zmierza do osiągnięcia określonych rezultatów, gdyż z prawnego punktu widzenia jest to już umowa zlecenie (patrz K. Walacz – Zasady ubezpieczenia społecznego osób pracujących na podstawie umowy agencyjnej oraz umowy zlecenia : Monitor Pracy 1995/4/106).

W tym miejscu należy przejść do analizy umów, jakie odwołująca I. P. zawarła ze spółką (...) Sp. z o.o. Sąd uznał, że łączące strony umowy były umowami o świadczenie usług.

W pierwszej kolejności trzeba podkreślić, że przedmiot umów, w których odwołująca zobowiązała się do wprowadzenia do systemu księgowo-finansowego dokumentów źródłowych, sporządzenia okresowych sprawozdań finansowych, sporządzenia deklaracji podatkowych i list płac oraz sporządzenia rozliczeń rocznych, pokrywał się w istocie z przedmiotem umowy zlecenia. Odwołująca I. P. w ramach spornych umów, wbrew jej twierdzeniom oraz odwołującej się spółki, nie dążyła do osiągnięcia konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu – dzieła, a jedynie wykorzystując swoje kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności zobowiązywała się do starannego wykonywania na rzecz spółki (...) czynności faktycznych, oznaczonych rodzajowo, o charakterze powtarzającym się.

Wbrew stanowisku podnoszonemu przez odwołujące, w ocenie Sądu, w wyniku podejmowanych przez I. P. czynności nie dochodziło do stworzenia (przetworzenia) dzieła do takiej postaci, w jakiej poprzednio nie istniało. Odwołująca, dokładając starań i wykorzystując posiadaną wiedzę przetwarzała dane z dokumentów otrzymanych od spółki i choć w ten sposób powstawał nowy dokument (np. lista płac, bilans, deklaracja podatkowa czy rejestr zakupu), to jednak nie może być on uznany za odrębne, zindywidualizowane dzieło. Wynikiem jej starań były bowiem typowe dokumenty księgowe, które zawierały informacje wymagane i przewidziane przepisami, np. z zakresu rachunkowości, wypełnione danymi w odpowiedni sposób, wg. wzoru i z reguły w formie obowiązującego formularza czy druku.

Analizując całokształt okoliczności niniejszej sprawy, a przede wszystkim czynności, jakie odwołująca musiała wykonać, należy zatem podzielić stanowisko pozwanego organu rentowego, że celem tych umów było de facto prowadzenie dla spółki systemu księgowo-finansowego. Odwołująca wykonywała szereg jednorodzących, cyklicznie powtarzających się czynności. Prace będące przedmiotem umów wymagały od wykonawcy wyłącznie starannego działania w celu osiągnięcia określonego efektu, a osiągnięcie określonego rezultatu nie było elementem istotnym tych umów, bowiem w ich treści żaden konkretny rezultat nie został wskazany. Jednocześnie czas trwania umów nie zależał

od terminu wykonania dzieła, a wskazywał jedynie w jakim okresie I. P., jako wykonawca, miała wykonywać czynności objęte umowami. Ponadto umowy z odwołującą były zawierane wielokrotnie, a końcowy termin umowy oznaczał jedynie koniec zobowiązania do wykonywania czynności będących przedmiotem umów, nie wyznaczał natomiast czasu oddania dzieła. Z przedmiotu umów oraz sposobu ich wykonywania jednoznacznie wynika, że odwołująca zobowiązana była tylko do starannego wykonywania czynności faktycznych i w dodatku jej powtarzalne działania stanowiły pewien proces pracy, spełniający kryteria umowy zlecenia nie zaś umowy o dzieło. Charakter zawartych umów cywilnoprawnych świadczy więc o tym, że są one umowami o świadczenie usług określonych w art. 750 kodeksu cywilnego, do których stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Odwołująca spółka, jak i I. P. podnosiły także, że zgodną wolą stron było zawarcie umowy o dzieło. W odniesieniu do zamiaru odwołujących należy stwierdzić, że przekonanie stron, co do rodzaju zawieranej umowy oraz nadanie nazwy „umowa o dzieło”, nie decydują o prawnej kwalifikacji umowy, w sytuacji, gdy cechy charakterystyczne umowy świadczą o tym, że była to umowa o świadczenie usług.

Zawierając sporne umowy, strony sprzeciwiły się zatem właściwości i celowi umowy o dzieło, ponieważ przedmiotem łączących strony umów było w rzeczywistości świadczenie usług, a nie osiągnięcie oznaczonego rezultatu.

Wątpliwość co do istnienia między skarżącymi stosunku prawnego odpowiadającego umowie o dzieło budzi także sposób określenia wynagrodzenia. W odniesieniu do umowy o dzieło istnieje związek wynagrodzenia z samym dziełem, jego wartością; w świadczeniu usługi rozłożonej w czasie istnieje związek wynagrodzenia z ilością, jakością i rodzajem usługi. Generalnie więc wynagrodzenie z umowy o dzieło określa się w sposób ryczałtowy lub kosztorysowy (art. 629 k.c. - 632 k.c.). W wykonaniu umowy stron stosowane były tymczasem kwoty wynagrodzenia zależne od ilości i rodzaju pobranych w spółce i opisanych w protokole odbiorczym dokumentów.

Pozwala to na stwierdzenie, że celem stron nie było zawarcie umów o dzieło i rozliczanie się za jego wynik, ale wykonywanie powtarzalnej pracy za wynagrodzeniem ustalonym w jednostkach czasowych. Prowadzi to do wniosku, że oczekiwania strony towarzyszące zawieraniu i wykonywaniu umów nazywanych przez nie umowami o dzieło mogły się realizować wyłącznie jako elementy innej umowy - umowy zlecenia lub innej umowy nienazwanej o świadczenie usług, regulowanej w art. 750 k.c. Umowa ta mogłaby także mieć - gdyby zachowane były warunki określone w art. 22 k.p. - cechy umowy o pracę.

Reasumując, Sąd uznał, że umowy zawarte pomiędzy odwołującą I. P., a (...) Rachunkowością Sp. z o.o. należy zaliczyć do umów starannego działania i potraktować je jako umowy o świadczenie usług, do których stosuje się odpowiednio przepisy o umowie zlecenia. W konsekwencji należy stwierdzić, że I. P. podlegała w okresach wskazanych w zaskarżonej decyzji obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umów o świadczenie usług na warunkach zlecenia, a wypłacone jej kwoty (także wskazane w decyzji) stanowią przychód z tytułu wykonywanej pracy w ramach zlecenia i w rezultacie stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe wg. regulacji prawnych wskazanych na wstępie.

W związku z powyższym, na podstawie w/w przepisów oraz art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd oddalił oba odwołania od decyzji organu rentowego z dnia 9 grudnia 2013 roku.

O kosztach zastępstwa procesowego objętych punktem 2 i 3 wyroku, należnych organowi rentowemu, orzeczono na podstawie art. 98 kpc i § 11 ust 2 w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) i zasądzono od każdej z odwołujących: I. P. i od (...) Rachunkowością Sp. z o.o. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., kwoty po 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Roszak